

Det kgl. Barne- og Familiedepartement
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 05/00063-1/AKS
Arkiv: A1
Dato: 10.01.2005

330.00

2004/04169
-511

NY BARNEHAGELOV - HØRING

Ang. høringsnotat om ny barnehagelov.

For Barne- og familiedepartementets arbeid er ønsket om et tidsriktig lovverk styrende. I dette ligger at loven skal være tidsriktig, være tilpasset endrede samfunnsforhold og være enkel å ta i bruk. Loven må derfor bidra til at barnehagene har tid nok, plass nok og kunnskap og kompetanse til å utføre oppdraget. Tydelige rammer og krav som kan bidra til kvalitetsutvikling, vil også kunne stimulere de ansattes vilje til å gjøre en enda bedre jobb.

Barnehagenettverket for Indre Midt Troms består av :
Dyrøy kommune, Bardu kommune,
Lavangen kommune, Salangen kommune og
Målselv kommune

Vi velger å tilbakemelde på følgende punktene :

- **Krav om at det pedagogiske personell i barnehagen skal ha førskolelærerutdanning**
- **Økt pedagogtetthet i barnehagen**
- **Vektlegge styrerene rolle som pedagogisk leder**
- **Veiledende arealnørmmer pr. barn må opprettholdes**
- **Antall barn pr. pedagog må være avpasset i forhold til barn under og over 3 år**
- **Dispensasjonsreglene fra utdanningskravet fjernes**
- **Likeverdige lønns-og arbeidsforhold i private og kommunale barnehager**

Vedlagt følger svar på høring om ny barnehagelov

Med hilsen

Barnehagenettverk for Indre Midt-Troms
Målselv kommune
9321 Moen

Ann Karin Seljevold
v/ Ann Karin Seljevold
Leder

Vedlegg: Merknader til høringsnotat. 2 sider

Høringsnotat om ny barnehagelov

Økt pedagogtetthet i barnehagene

Vi ser det som svært viktig for barnehagens status i samfunnet og holdning til barnehagen som en del av utdanningssystemet at førskolelæreren knyttes til barnehagen, som lærerne er knyttet til skolen. Dersom førskolelærer utdanninga skal ha status må det ikke være tvil om at førskolelærerne er viktig for barnehagene

Økt pedagogtetthet er et viktig bidrag i realiseringen av barnehagens mandat. Det er barnehagens pedagogiske mandat som er hovedbegrunnelsen for at det er nødvendig å øke pedagogtettheten. Dette må ses i lys av den utviklinga som har vært i barnehagens mandat. Da lov om barnehager ble vedtatt i 1975 var det svært få barn som gikk i barnehage. En stor del av barnehagene var korttidstilbud. Barnehagens mandat var kun formulert gjennom formålsparagrafen som sa at tilbudet skulle være ”pedagogisk tilrettelagt” og gis i samarbeid og forståelse med barnas hjem. Antallet pedagogstillinger i barnehagene var allikevel omtrent på samme nivå som i dag.

I løpet av de 20 årene som gikk fram til 1995, hvor rammeplan for barnehagen ble vedtatt, skjedde det en voldsom utbygging. I dag har de fleste barn barnehageerfaring før de begynner på skolen, og hovedvekten av tilbudet er plasser på over 25 timer pr. uke.

Rammeplanen har mål for barns faglige og sosiale læring og utvikling. Rammeplanen setter også opp mål for barnehagens pedagogiske og organisatoriske utvikling. Førskolelærerne gis et sentralt ansvar for å oppfylle rammeplanens målsettinger.

En naturlig følge av at det stilles betydelige større faglige krav til det arbeidet som utføres, må være at det tilsettes flere pedagoger.

Økt pedagogtetthet betyr en videreutvikling av barnehagens kvalitet.

For å drive barnehager med god kvalitet, og for å kunne opprettholde og videreutvikle tilbudet, må de som arbeider der beherske noen pedagogiske redskaper/arbeidsmåter. Dette handler om didaktisk kompetanse som planlegging, pedagogisk dokumentasjon og vurdering. I departementets kvalitetssatsing er et av hovedmålene at barnehager skal ha utviklet og tatt i bruk hensiktsmessige verktøy/redskaper for å sikre kvalitet.

Denne typen arbeid er umulig å utføre uten en utdanning som nettopp legger vekt på egenrefleksjon og kritisk vurdering, og som gir kunnskap om ulike kompetanse i selv å utvikle slike verktøy.

OECD peker på at en av Norges utfordringer på barnehagefeltet er å øke pedagogtettheten.

Også norske stortingspolitikere er blitt oppmerksom på dette. I sin innstilling til barnehagemeldinga sier et flertall av Familie-, kultur og administrasjonskomiteen at regjeringa bør vurdere pedagogtettheten på bakgrunn av OECD,s rapport.

Økt pedagogtetthet vil bidra til større profesjonalitet i førskolelæreryrket.

Profesjonalitet innebærer blant annet at deltagerne i en yrkesgruppe selv er med på å definere faglige standarder for arbeidet sitt

Dagens lov vektlegger styrerens rolle som pedagogisk leder .

I kommentarene til lover heter det at de viktigste oppgavene for en styrer er å være pedagogisk ansvarlige for innholdet i barnehagen. Styreren skal sørge for at pedagogteamet arbeider på en måte som gir alle barna i barnehagen de beste utviklingsmuligheter. Videre har hun/han ansvaret for at rammeplanen og dens intensjoner nedfeller seg både i årsplanen og i barnehagens hverdag. Vektlegging av styrerens rolle som øverste pedagogiske ansvarlige er også grunnlaget for dagens krav om at styrer skal være utdannet førskolelærer. Styreren har derfor ansvaret for kvaliteten i det pedagogiske tilbudet. For å sikre dette ,må vi også i framtida ha lovbestemmelse om styrer for hver barnehage, at styrer må være utdannet førskolelærer og at styreren sikres nok tid til å være leder ved for eksempel et minimumskrav til styrerens stillingsandel i forhold antall barn.

Det ligger til styrerens oppgave å ta initiativ, sette i verk tiltak, følge opp det pedagogiske arbeidet og drive fram prosjekter. Dette igjen krever samtaler, veiledning, kontakt, observasjon og tilstedeværelse. Den store betydningen styrerne har blant annet i endrings- og utviklingsarbeid, er poengtert av mange. Slikt arbeid er av stor betydning for å opprettholde og videreutvikle kvaliteten. Styrerens pedagogiske ledelse er å ha et overordnet ansvar for det faglige og pedagogiske arbeidet i barnehagen- å lede prosesser som er knyttet til omsorg, lek og læring.

Styrerstillingen er kanskje den viktigste karrierevei vi har for førskolelærere. Den er også en av svært få, hvis man tenker innenfor barnehagesektoren. En hver yrkesprofesjon trenger karrieremuligheter. Fjerning av denne karrieremuligheten kan også få uheldige konsekvenser for arbeidet med å rekruttere nok førskolelærere til sektoren. ”Den gode barnehage” er avhengig av et kompetent personell.

Bestemmelsene om dispensasjon fra utdanningskravet.

Dispensasjonsordningene kan ha hatt en uheldig innvirkning på utviklingen av barnehagens status, og derigjennom også førskolelærernes status og lønnsforhold. Lovbestemmelsen om at ufaglærte kan tilsettes i stillinger der det kreves førskolelærerutdanning, kan ha styrket oppfatningen av barnehagen som ”liksomhjem”, eller et sted der barna får tilsyn.

For å styrke barnehagens identitet som læringsarena vil fjerning av dispensasjonsbestemmelsene kunne være et tiltak. Utdanningsforbundets syn på barnehagen som en del av utdanningssystemet taler for at bestemmelsene om dispensasjon fjernes

Lovformulering om likeverdige lønns-og arbeidsvilkår.

Det må være legitimt å stille krav til bruken av offentlige midler. Tidligere Norsk Lærerlag har i mange år arbeidet for at ansatte i private barnehager sikres likeverdige lønns- og arbeidsforhold som i offentlige barnehager. På lik linje ,med at barn skal få lik rett til et barnehagetilbud , og unngå forskjellsbehandling av barn og foreldre, må det være like selvfølgelig at ansatte sikres ordnede lønns- og arbeidsforhold uavhengig av om de er ansatt i offentlige eller private barnehager.

I Norge er det allment akseptert at alle arbeidstakere har krav på tariffavtale og ordnede arbeidsforhold. Vi mener at offentlige midler ikke kan tilflyte barnehageeiere som ikke er villig til å følge arbeidslivets regler